

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ»</p> <p>Галузь знань – 07 Управління та адміністрування (D Бізнес, адміністрування та право) Спеціальність – 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) Освітня програма – Менеджмент</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	5
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Ткаченко Катерина Віталіївна Посада: доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 130 ауд. (кафедра фінансів, банківської справи та страхування). E-mail: ktkachenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +30972105656</p>
Опис дисципліни	<p>Страхування є ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, що забезпечує постійність та безперебійність процесу відтворення, соціально-економічну стабільність у суспільстві та слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу. Навчальна дисципліна «Страхування» дозволяє опанувати теоретичні питання сутності страхування, ознайомитись зі страховою термінологією та проаналізувати особливості страхування як елемента фінансової системи, а також здобути практичні навички отримання юридичними та фізичними особами страхових послуг.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Страхування» базується на знаннях таких дисциплін як «Економічна теорія», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Менеджмент», «Маркетинг».</p>

Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни «Страховання» є здобуття теоретичних знань та практичних навичок щодо конкретних механізмів страхового захисту майнових інтересів юридичних і фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій, організації страхового ринку та діяльності страхових компаній в умовах ринкової економіки.</p>
Формат дисципліни	<p>Для <i>денної форми</i> навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p> <p>Для <i>заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань.</p>
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент)	<p>ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>
Очікувані результати навчання	<p>ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Загальна характеристика страхової діяльності</i></p> <p>Тема 1.1. Сутність, принципи й роль страхування.</p> <p>Тема 1.2. Класифікація страхування.</p> <p>Тема 1.3. Страхові ризики і їх оцінювання.</p> <p>Тема 1.4. Страховий ринок.</p> <p>Тема 1.5. Страхова організація.</p> <p>Тема 1.6. Державне регулювання страхової діяльності.</p> <p>Тема 1.7. Актуарні розрахунки в страхуванні.</p>

	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Сутність галузей страхування</p> <p>Тема 2.1. Особисте страхування. Тема 2.2. Майнове страхування. Страхування каско в умовах воєнного стану. Тема 2.3. Страхування відповідальності. Тема 2.4. Співстрахування і перестраховування. Тема 2.5. Фінанси страхових компаній. Тема 2.6. Фінансова надійність страхової компанії. Тема 2.7. Сільськогосподарське страхування.</p>
Методи навчання	<p>Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання: розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу, для наочності – роздатковий матеріал; бесіда – через діалог сприйняття нових явищ та процесів; ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint; практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань; репродуктивний метод; метод проблемного навчання; частково-пошуковий (евристичний) метод; дослідницький метод.</p>
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://surl.li/jzwpwe</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об’єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика щодо оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеній на платформі Moodle Білоцерківського НАУ.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посібник. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с. 2. Сосновська О. О. Страхування: навч. посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с. 3. Ключові аспекти Білої книги НБУ щодо регулювання ринку страхування в Україні. Insurance TOP. 2020. № 3(71). 4. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2020. 350 с. 5. Страхові послуги: у схемах і таблицях : навч. посібн. / укл. :

М. П. Федішин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 208 с.

6. Плиса В. Й. Страхування: підручник; 2-ге вид, випр. й доп. К : Каравела, 2019. 512 с.

Додаткова література

7. Артимонова І. В., Ткаченко К. В.. Інструменти державного регулювання ринку агрострахування. *Економіка АПК*. 2021. № 7. С. 95-102.

8. Варченко О., Драган О., Ткаченко К. Страхування ризиків інвестицій на фондовому ринку України в період воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2025. № 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-08-05>

9. Опальчук Р. М., Федорович І. М., Ткаченко К. В. Особливості розвитку страхування малого та середнього бізнесу в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14843207>

10. Ткаченко К. В., Зубченко В. В. Особливості застосування теорії запланованої поведінки у маркетингу медичного страхування. *Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 24 вересня 2025 року*. Біла Церква: БНАУ. С. 153–154.

11. Липкань О. В., Ткаченко К. В. Теоретико-методичні засади формування страхування природно-кліматичних ризиків у сільському господарстві. *Інноваційна економіка*. 2016. № 9/10 (65). С. 170-174.

Інтернет-ресурси

1. Інтернет-журнал по страхуванню. URL : <http://www.forinsurer.com>

2. Навчально-інформаційний портал БНАУ Moodle. URL: <https://teach.btsau.net.ua/>

3. Наукова бібліотека БНАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>

4. Інституційний репозитарій БНАУ: URL: <https://rep.btsau.edu.ua/>